سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

بسمه تعالی

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

عنوان شغل

مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

گروه شغلی

صنایع شیمیایی

کد ملی شغل

۳۱۳۳-۰۲

تاریخ تدوین استاندارد :

مدت اعتبار استاندارد : از تاریخ ۹۰/۰۶/۱۵ تا تاریخ ۹۵/۰۶/۱۵

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی شغل / شایستگی : ۰۲-۳۱۳۳

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان شرقی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس **دفتر طرح و برنامه های درسی** :

تهران – خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد شغل / شایستگی						
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	مهدی وکالتی	کارشناسی ارشد	مکاترونیک	کارشناس مهارت های پیشرفته فنی و حرفه ای – کارشناس اسبق پتروشیمی		تلفن ثابت : ۲۸۹۸۹۳۸ تلفن همراه : ایمیل : ------ آدرس : اداره کل فنی و حرفه ای استان
۲	اکبر علمی	کارشناسی	برق	رئیس مرکز شماره ۲ فنی و حرفه ای تبریز – مربی کنترل و ابزار دقیق		تلفن ثابت : ۲۸۱۴۷۶۴ تلفن همراه : ایمیل : Akbar_elmi@gmail.com آدرس : مرکز فنی و حرفه ای شماره ۲ تبریز
۳	وحید حسین پور	کارشناس ارشد	مهندسی شیمی- ترموسینتیک	پتروشیمی تبریز	۵ سال	تلفن ثابت : ۴۲۰۴۹۷۳ تلفن همراه : ایمیل : vahid_h4132@yahoo.com آدرس : پتروشیمی تبریز – جاده آذر شهر
۴	سعید ماهر	کارشناسی	مهندسی مکانیک	موتوژن تبریز	۱۰ سال	تلفن ثابت : – تلفن همراه : ۰۹۳۸۲۱۲۶۸۳۷ ایمیل : s_maher@yahoo.com آدرس : جاده صنعتی – موتوژن

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی واخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل :
مسئول صفحه گیج ها (Gauger)
شرح شغل
مسئول صفحه گیج ها (Gauger) در حوزه ی صنایع شیمیایی بوده و شایستگی هایی از قبیل اندازه گیری کمیت های مهم در بهره برداری فرایندهای شیمیایی مثل دما، فشار، دبی یا فلوی سیال، سطح مایعات و ... و نیز کالیبراسیون دستگاه های سنجش این کمیت ها، آگاهی از محل نصب وسایل اندازه گیری در سایت، بررسی معایب و مزایای هر یک از ابزارهای اندازه گیری هر یک از کمیت های ذکر شده در بالا و انتخاب مناسب با توجه به محدوده عملیاتی و براوردهای اقتصادی را عهده دار بوده و این شغل با مهندسین شیمی شاغل در قسمت اتوماسیون و ابزار دقیق پالایشگاه ها و پتروشیمی و کارخانجات صنایع شیمیایی در ارتباط است.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : لیسانس مهندسی شیمی **حداقل توانایی جسمی :** سلامت کامل **مهارت های پیش نیاز این استاندارد :** ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۱۳۰ ساعت **ـ زمان آموزش نظری : ۲۶ ساعت** **ـ زمان آموزش عملی : ۱۰۴ ساعت** **ـ کارورزی : - ساعت** **ـ زمان پروژه : - ساعت**
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
آزمون عملی : 65٪ آزمون کتبی عملی : 25٪ اخلاق حرفه ای : 10٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان
- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی فوق لیسانس مهندسی شیمی، با ۲ سال سابقه کار در قسمت ابزار دقیق مجتمع های پتروشیمی، پالایشگاه ها نفت و گاز و یا کارخانجات تولید مواد شیمیایی

*** تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :**

اندازه گیری کمیت های مهم در بهره برداری فرایندهای شیمیایی مثل دما، فشار، دبی یا فلوی سیال، سطح مایعات و کالیبراسیون دستگاه های سنجش مربوطه

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :**

guager

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :**

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :**

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب ☐ طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت ☐ طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور ☐ طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار ●

استاندارد شغل مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– شایستگی ها

ردیف	توانایی ها
۱	**کالیبراسیون دستگاه های اندازه گیری و کنترل در فرایندهای شیمیایی**
۲	**اندازه گیری دما با استفاده از دستگاه های غیر الکتریکی**
۳	**دماسنجی به روش الکتریکی**
۴	**نصب و بهره برداری از ترموکوپل**
۵	**سنجش فشار با استفاده از مانومتر**
۶	**اندازه گیری فشار با بوردون (Bourdon Pressure gauge)**
۷	**سنجش جریان بر اساس تاثیر Drag (روتامترها)**
۸	**سنجش جریان به وسیله اریفیس ها**
۹	**اندازه گیری دبی جریان در لوله ها**
۱۰	**اندازه گیری سطح مایعات (Level Gauge)**
۱۱	
۱۲	

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : کالیبراسیون دستگاه های اندازه گیری و کنترل در فرایندهای شیمیایی	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۲	۸	۱۰	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی **توجهات زیست محیطی مرتبط**				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش : – مفهوم Gauge - اجزای دستگاه اندازه گیری • واحد حس کننده (Sensing Unit) • واحد تقویت کننده (Amplifier Unit) • واحد نمایش دهنده (Display Unit) – مفهوم کالیبراسیون – مفهوم حساسیت یا Sensivity دستگاه – انواع خطاهای مربوط به سیستم دستگاه اندازه گیری • انحراف پایا • پارازیت • خطای دینامیکی	۱۵ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه ۴۵ دقیقه			– رایانه – دیتا پروژکتور

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی :	زمان آموزش			
کالیبراسیون دستگاه های اندازه گیری و کنترل در فرایندهای شیمیایی	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت :				
– اندازه گیری کمیت های فرایندهای شیمیایی		۲		
– قرائت مقدار کمیت مورد اندازه گیری بصورت بصورت حرکت عقربه ای در برابر مقیاس مدرج شده		۳۰ دقیقه		
– قرائت مقدار کمیت مورد اندازه گیری بصورت رقمی یا دیجیتالی		۳۰ دقیقه		
– مقایسه دستگاه اندازه گیری در مقابل سیستم اندازه گیری مشابه و استاندارد		۲		
– تنظیم کمترین درجه اندازه گیری		۱		
– تنظیم بیشترین درجه اندازه گیری یا دامنه تغییرات		۱		
– آنالیز خطاهای ناشی از سیستم های اندازه گیری		۱		
نگرش :				
– استاندارد سازی وسایل سنجش				
ایمنی و بهداشت :				
– اخذ پرمیت یا مجوز انجام کار در سایت				
توجهات زیست محیطی :				
–				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : اندازه گیری دما با استفاده از دستگاه های غیر الکتریکی	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۲,۵	۸	۱۰,۵	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش : – دستگاه های اندازه گیری درجه حرارت • روش اندازه گیری غیر الکتریکی • روش اندازه گیری الکتریکی – ترمومتر گاز ایده آل – ترمومتر شیشه ای – دماسنج هاس دو فلزی یا Bimetal – دماسنج های انبساط سیال (ترموبالب) – دماسنج های پر شده یا Filled	۳۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه			– رایانه – دیتا پروژکتور – ترمومتر بالب یا حباب دار یا شیشه ای با مایع جیوه یا الکل

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : اندازه گیری دما با استفاده از دستگاه های غیر الکتریکی	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت : – دماسنجی با استفاده از انبساط مایعات، بخارها و گازها – دماسنجی با استفاده از تغییر طول فلزات – کلاس بندی سیستم های دماسنجی پرشده از سیال – تجزیه و تحلیل معایب دماسنجی غیر الکتریکی • معایب سکون • معایب دینامیکی		۲ ۲ ۲ ۲		
نگرش : – سنجش دما در محدوده مجاز خطا				
ایمنی و بهداشت : – دوری از جیوه و بخارات آن هنگام کار با دماسنج های جیوه ای				
توجهات زیست محیطی : – تخلیه جیوه در ظروف مخصوص فاضلاب های آزمایشگاهی				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : دماسنجی به روش الکتریکی	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۲٫۵	۱۰	۱۲٫۵	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش : – ترمومترهای مقاومتی (Resistance Thremometers) – ترمیستورها (Thermistors) – پل الکتریکی وتستون – منابع خطا در ترمومترهای مقاومتی • روش سه سیمی زیمنس (Siemens) • روش پتانسیل شناور (Floating Potential) • روش کالندر (Calender)	۱ ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه			– رایانه – دیتا پروژکتور – ترمومتر مقاومتی از جنس آلیاژ مس – آهن – ترمیستور از جنس ژرمانیوم یا سیلیس یا کربن
مهارت : – سنجش دما به کمک نیروی محرکه ایجاد شده توسط مقاومت الکتریکی در مدار پل الکتریکی – انتخاب فلز مناسب با توجه به محدوده دمای عملیاتی و مقاومت الکتریکی فلز – بررسی تنش های مکانیکی و میزان رطوبت محیط در کار با ترمومترهای مقاومتی جهت افزایش دقت اندازه گیری – تصحیح منابع خطا در ترمومترهای مقاومتی با تغییر ساختمان پل الکتریکی – کالیبراسیون ترمیستور		۲ ۲ ۲ ۲ ۲		

عنوان توانایی : دماسنجی به روش الکتریکی	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
نگرش : – کاربری روش های الکتریکی در دماسنجی به روش بهینه				
ایمنی و بهداشت : – اخذ پرمیت یا مجوز انجام کار در سایت جهت کالیبراسیون تجهیزات ابزار دقیق				
توجهات زیست محیطی : –				

عنوان توانایی : نصب و بهره برداری از ترموکوپل	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۳٫۵	۱۰	۱۳٫۵	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش :				
– ساختمان ترموکوپل	۱۰ دقیقه			– رایانه
– نیروی های محرکه در یک ترمو الکتریکی • اثر Seabeck • ا ثر Peltier • اثر Thomson	۲۰ دقیقه			– دیتا پروژکتور
– غلاف ترموکوپل (Thermocouple well)	۱۰ دقیقه			– ترموکوپل نوع J – ترموکوپل نوع E – ترموکوپل نوع T
– منابع خطای اندازه گیری دما با ترموکوپل • مساله کالیبراسیون • نحوه اتصال دو سیم ترموکوپل • خود غلاف ترموکوپل • سیم های رابط ترموکوپل	۲۰ دقیقه			– ترموکوپل نوع K – ترموکوپل های بر پایه پلاتین (نوع R و S)
– ترموکوپل نوع J	۳۰ دقیقه			
– ترموکوپل نوع E	۳۰ دقیقه			
– ترموکوپل نوع T	۳۰ دقیقه			
– ترموکوپل نوع K	۳۰ دقیقه			
– ترموکوپل های بر پایه پلاتین (نوع R و S)	۳۰ دقیقه			

عنوان توانایی : نصب و بهره برداری از ترموکوپل	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت : – انتخاب ترموکوپل بر اساس محیط واکنش (اکسنده و احیا) – انتخاب ترموکوپل بر اساس محدوده دمای عملیاتی – انتخاب ترموکوپل براساس حساسیت آن (شیب نمودار ولتاژ – دما) – تخمین هزینه ترموکوپل – تعویض سیم های ترموکوپل – کاهش خطاهای عملیاتی مربوط به ترموکوپل ها – مقایسه انواع ترموکوپل های تجاری موجود در بازار		۱ ۱ ۱ ۱ ۲ ۲ ۲		
نگرش : – تحلیل اقتصادی موضوع انتخاب مناسب ترموکوپل برای واحد صنعتی				
ایمنی و بهداشت : – اخذ پرمیت یا مجوز انجام کار در سایت جهت کالیبراسیون تجهیزات ابزار دقیق				
توجهات زیست محیطی : –				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : سنجش فشار با استفاده از مانومتر	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۲	۸	۱۰	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش :				
– واحد اندازه گیری فشار	۱۵ دقیقه			– رایانه
– روش های اندازه گیری فشار	۱۵ دقیقه			– دیتا پروژکتور
• مکانیکی • غیر مکانیکی				– مانومتر U شکل
– روش های مکانیکی اندازه گیری فشار • مانومترها • فشارسنج های بوردن • دیافراگم ها	۱۵ دقیقه			
– دستگاه Dead weight tester	۱۵ دقیقه			
– ساختمان مانومترها	۱۵ دقیقه			
– جنس بدنه و لوله مانومترها	۱۵ دقیقه			
– اصول نصب مانومترها روی تجهیزات فرایندی	۳۰ دقیقه			

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : سنجش فشار با استفاده از مانومتر	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت : – تبدیل واحد مربوط به ابعاد فشاری در سیستم های مختلف مهندسی سنجش فشار – کالیبراسیون سیستم های اندازه گیری فشار – اندازه گیری فشار مطلق با استفاده از مانومتر – اندازه گیری فشار نسبی با استفاده از مانومتر – اندازه گیری اختلاف فشار بین دو نقطه با استفاده از مانومتر – نصب مانومتر بر روی تجهیزات فرایندی		۱ ۲ ۱ ۱ ۱ ۲		
نگرش : – سنجش فشار به عنوان یک کمیت مهم در بهره برداری از واحدهای شیمیایی				
ایمنی و بهداشت : – استفاده از کلاه ایمنی و لباس کار مخصوص در سایت				
توجهات زیست محیطی : –				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : اندازه گیری فشار با بوردون (Bourdon Pressure gauge)	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۲	۱۵	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش :				
– ساختمان فشار سنج بوردون	۳۰ دقیقه			– رایانه
– انواع فشار سنج های بوردون	۳۰ دقیقه			– دیتا پروژکتور
• بوردون های C شکل				– بوردون های C شکل
• بوردون های حلزونی یا Spiral				– بوردون های حلزونی یا Spiral
• بوردون های مارپیچی یا Helical				– بوردون های مارپیچی یا Helical
– تکنیک Pulsationn Damper	۲۰ دقیقه			
– تکنیک Siphon	۲۰ دقیقه			
– تکنیک pig tail	۲۰ دقیقه			
– محیط های نامناسب	۲۰ دقیقه			
• خورنده				
• اکسید کننده				
• لزج				
• رسوب دهنده				
• کریستال کننده				
– سیستم Seal	۲۰ دقیقه			
– سیستم Purge یا تخلیه هوا	۲۰ دقیقه			

عنوان توانایی :	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
اندازه گیری فشار با بوردون (Bourdon Pressure gauge)	۳	۱۲	۱۵	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت :				
– اندازه گیری فشارهای محلی با بوردون های C شکل		۱,۵		
– انتقال سیگنال نیوماتیک (کاربرد کنترلی) بوردون C شکل		۱		
– اندازه گیری فشار با استفاده از بوردون حلزونی و مارپیچی		۱		
– کاهش نوسانات فشار با استفاده از تکنیک Pulsationn Damper		۱,۵		
– اندازه گیری فشار بخار داغ در لوله افقی		۱,۵		
– اندازه گیری فشار بخار داغ در لوله غیر افقی		۱,۵		
– اندازه گیری فشار محیط های نامناسب به روش Seal		۲		
– اندازه گیری فشار محیط های نامناسب به روش Purge (تخلیه هوا)		۲		
نگرش :				
– سنجش فشار (مشاهده و کنترل) با بوردون گیج در صنعت				
ایمنی و بهداشت :				
– اخذ پرمیت یا مجوز انجام کار (کالیبراسیون) بوردون گیج در سایت				
– استفاده از کلاه ایمنی و لباس کار مخصوص در سایت				
توجهات زیست محیطی :				
–				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : سنجش جریان بر اساس تاثیر Drag (روتامترها)	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۲٫۵	۱۰	۱۲٫۵	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش : – روش اندازه گیری میزان جریان سیالات – نیروی Drag یا ارشمیدسی – ساختار روتامتر – شناور روتامتر – بدنه روتامتر – مزایا و معایب استفاده از روتامترها – شرایط محیط سیالی که روتامتر در آن مستقمر است – روتامترهای با لوله های فلزی • روش الکترومغناطیسی • روش امواج صوتی • روش امواج ماکرو ویو – روتامتر کنار گذر (Bypaa Rotameter)	 ۲۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۲۰ دقیقه			– رایانه – دیتا پروژکتور – روتامتر با لوله شیشه ای

عنوان توانایی : سنجش جریان بر اساس تاثیر Drag (روتامترها)	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت : – محاسبات روتامتر و برقراری موازنه نیروها – اندازه گیری فلوی جریان بالارونده در لوله های قائم – نصب روتامتر و استفاده از سیم هدایت کننده قائم در وسط شناور جهت جلوگیری از حرکت های عرضی آن – انتخاب روتامتر مناسب بر اساس محدوده عملیاتی دما و فشار – تعبیه روتامتر مناسب بر اساس نوع سیال از لحاظ خوردگی، سمیت و آتش گیری – اندازه گیری دبی سیال در روتامترهای با لوله های فلزی – بهره برداری از روتامترها در محیط های دوغابی، سیال همراه با ذرات جامد – اندازه گیری سیال با جریان بالا بوسیله Bypass Rotameter		۱,۵ ۱,۵ ۱ ۱ ۱ ۲ ۱ ۱		
نگرش : – جریان سنجی و انواع ابزار دقیق مرتبط با آن				
ایمنی و بهداشت : – اخذ پرمیت یا مجوز انجام کار (کالیبراسیون) روتامتر در سایت – استفاده از کلاه ایمنی و لباس کار مخصوص در سایت				
توجهات زیست محیطی :				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : سنجش جریان به وسیله اریفیس ها	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۲	۱۱	۱۳	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش : – صفحه اریفیس (Orifice) – ساختمان اریفیس • سوراخ گذر سیال • Drain Hole • Vent Hole • Flange • Tag • Tapping – انواع اریفیس • هم محور یا Concentric • خارج از محور یا Eccentric • قطاعی یا Segmental – مزایا و معایب استفاده از اریفیس در سنجش فلوی سیالات – مفهوم Vena Contracta	۲۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱۰ دقیقه			– رایانه – دیتا پروژکتور – اریفیس

عنوان توانایی : سنجش جریان به وسیله اریفیس ها	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت : – آنالیز انواع فلومترهای اریفیس، نازل و ونتوری و انت – مقایسه افت فشار انواع فلومترهای اریفیس، نازل و ونتوری – نصب اریفیس در مسیر جریان در لوله ها – نصب ترمینال های فشار سنج (Tapping) اریفیس • تعبیه هر دو tapping بر روی دو فلنج اریفیس • تعبیه tap فشار بالادستی به اندازه یک قطر قبل اریفیس و tap فشار پایین دستی به فاصله ½ قطر از ورودی جریان • تعبیه tap فشار بالادستی به فاصله یک قطر لوله قبل از اریفیس و tap فشار پایین دستی در Vena Contracta – تقسیم بندی صفحات اوریفیس از نظر محل و شکل سوراخ گذر سیال – انتخاب صحیح جریان سنج مناسب با توجه به محیط سیال از لحاظ خورندگی، دوفازی بودن، دوغابی بودن، حاوی ذرات جامد و ... – انتخاب اریفیس مناسب با توجه به فاز سیال		۱ ۱ ۲ ۲ ۲ ۲ ۱		
نگرش : – ساخت اریفیس در کشور و خود کفایی در این زمینه – جریان سنجی با اریفیس، اقصادی ترین روش فلومتری				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : سنجش جریان به وسیله اریفیس ها	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی **توجهات زیست محیطی مرتبط**				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
ایمنی و بهداشت : – اخذ پرمیت یا مجوز انجام کار (کالیبراسیون) روتامتر در سایت – استفاده از کلاه ایمنی و لباس کار مخصوص در سایت				
توجهات زیست محیطی : –				

عنوان توانایی : اندازه گیری دبی جریان در لوله ها	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۷	۲۰	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش :				
– لوله شیپوری یا Flow Nozzle	۳۰ دقیقه			– رایانه
– انواع طرح های جاافتاده نازل	۳۰ دقیقه			– دیتا پروژکتور
• مدل شعاعی بلند ASME • مدل Simplex نوع TG				– لوله شیپوری یا نازل
– ونتوری (Venturi)	۳۰ دقیقه			– ونتوری
– مزایای استفاده از فلومتر ونتوری	۳۰ دقیقه			– پیتوت تیوب
– دال تیوب (Dull tube)	۲۰ دقیقه			
– پیتوت تیوب (Pitot tube)	۲۰ دقیقه			– انیوبار (Annubar)
– Annubar	۲۰ دقیقه			

عنوان توانایی : اندازه گیری دبی جریان در لوله ها	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت : – تعبیه Tap در لوله شیپوری – مقایسه انواع فلومترهای اریفیس، نازل و ونتوری – تعیین هندسه لوله ای که نازل در آن نصب می شود • لوله افقی یا عمودی • جریان رو به بالا یا رو به پایین در لوله عمودی – نصب اتصالات و انشعابات روی ونتوری روی خطوط افقی و مورب در مورد تاسیسات گاز – نصب اتصالات و انشعابات روی خطوط افقی و مورب در مورد تاسیسات مایع – نصب اتصالات و انشعابات روی خطوط لوله قائم – مقایسه دال تیوب با ونتوری – جریان سنجی با استفاده از لوله شیپوری یا نازل فلو – جریان سنجی با استفاده از ونتوری – جریان سنجی با استفاده از دال تیوب – جریان سنجی با استفاده از لوله پیتوت – جریان سنجی با استفاده از انیوبار (Annubar)		۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲		

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : اندازه گیری دبی جریان در لوله ها	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
نگرش : – بکارگیری ابزار دقیق مرتبط با سنجش فلوی سیالات در لوله ها				
ایمنی و بهداشت : – اخذ پرمیت یا مجوز انجام کار (کالیبراسیون) روتامتر در سایت – استفاده از کلاه ایمنی و لباس کار مخصوص در سایت				
توجهات زیست محیطی : –				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : اندازه گیری سطح مایعات (Level Gauge)	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۰	۱۳	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
دانش : – روش های بصری • آب نما • شناور و کابل	۳۰ دقیقه			– رایانه – دیتا پروژکتور – آب نما
– روش های مکانیکی • فشار استاتیکی و تفاضل فشار • شناور و فشار هیدرولیکی • اندازه گیری مستقیم وزن • روش حبابی	۱			
– روش های الکتریکی • هدایت الکتریکی • هدایت حرارتی • ظرفیت خازنی • مقاومت های حساس به کرنش	۱			
– روش های متفرقه • روش صوتی و اولتراسونیک • روش تابشی (رادار، گاما و مادون قرمز)	۳۰ دقیقه			

عنوان توانایی : اندازه گیری سطح مایعات (Level Gauge)	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
مهارت :				
– تعیین سطح مایعات در مخازن به روش های بصری		۲		
• آب نما				
• شناور و کابل		۳		
– تعیین سطح مایعات در مخازن به روش های مکانیکی				
• فشار استاتیکی و تفاضل فشار				
• شناور و فشار هیدرولیکی				
• اندازه گیری مستقیم وزن				
• روش حبابی				
– تعیین سطح مایعات در مخازن به روش های الکتریکی		۳		
• هدایت الکتریکی				
• هدایت حرارتی				
• ظرفیت خازنی				
• مقاومت های حساس به کرنش				
– تعیین سطح مایعات در مخازن به روش های متفرقه		۲		
• روش صوتی و اولتراسونیک				
• روش تابشی (رادار، گاما و مادون قرمز)				

استاندارد آموزش مسئول صفحه گیج ها (Gauger)

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی : اندازه گیری سطح مایعات (Level Gauge)	زمان آموزش			
	نظری	عملی	جمع	
دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				**تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی**
نگرش : – تعیین میزان ذخایر موجود در واحد با level سنجی و انجام پیش بینی ها و براوردهای احتمالی در مـورد آینده واحد فرایندی				
ایمنی و بهداشت : – استفاده از Safety valve با توجه به افزایش بیش از حد سطح مایعات – اخذ مجوز کار در سایت یا پرمیت				
توجهات زیست محیطی : – جلوگیری از تخلیه مایعات سمی در محیط زیست				

- **برگه استاندارد تجهیزات**

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه با تجهیزات کامل	CPU Dual Core حداقل ۲ گیگابایت رم	یک دستگاه	
۲	دیتا پروژکتور	اداری	یک دستگاه	
۳	میز	-	۱ عدد هر نفر	
۴	صندلی	-	۱ عدد هر نفر	
۵	فلش مموری	با فضای یک گیگا بایت	۱ عدد هر نفر	
۶	پرینتر	لیزری (سیاه و سفید)	یک دستگاه	
۷	**وایت برد**	**بزرگ**		
۸	**کپسول آتش نشانی**	**پودر خشک**	**۱۵ یا ۲۰ لیتری**	
۹				
۱۰				

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	اریفیس	هم محور یا Concentric	یک عدد	
۲	لوله شیپوری یا نازل	مدل شعاع بلند ASME	یک عدد	
۳	ونتوری	استاندارد ASME	یک عدد	
۴	پیتوت تیوب	تجاری موجود در بازار	یک عدد	
۵	انیوبار (Annubar)	تجاری موجود در بازار	یک عدد	
۶	Level سنج	آب نما	یک عدد	
۷	دماسنج شیشه ای	نوع جیوه ای یا الکلی	یک عدد	
۸	ترمو متر مقاومتی (Resistance Thermometer)	نوع فلز آلیاژ مس – آهن (نظیر کنستانتن)	یک عدد	
۹	ترمیستور یا Thermistor	ژرمانیم	یک عدد	
۱۰	ترموکوپل آهن – کنستانتان	ترموکوپل نوع J	یک عدد	
۱۱	ترموکوپل کرومل – کنستانتان	ترموکوپل نوع E	یک عدد	
۱۲	ترموکوپل مس – کنستانتان	ترموکوپل نوع T	یک عدد	

– برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات

۱۳	ترموکوپل های بر پایه فلز پلاتین	ترموکوپل نوع R و S	یک عدد	
۱۴	مانومتر	U شکل	یک عدد	
۱۵	بوردون معمولی	C شکل	یک عدد	
۱۶	بوردون حلزونی	Spiral Bourdon gauge	یک عدد	
۱۷	بوردون مارپیچی	Helical Bourdon gauge	یک عدد	
۱۸	روتامتر	با لوله شیشه بورو سیلیکات برای بدنه و شناور فلزی	یک عدد	
۲۰	لباس کار		۱۵ عدد	
۲۱	عینک محافظ		۱۵ عدد	
۲۲				
۲۳				
۲۴				
۲۵				

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	جعبه ابزار	استاندارد کارگاهی	۲ سری	
۲	ماسک	دارای زغال اکتیو	یک دست به ازای هر کارآموز	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مولف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	Instrumentation Reference Book	BOYES, W	–	۲۰۰۲	USA	Butterworth - Heinemann
۲						
۳						
۴						
۵						

– سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مولف / مولفین	مترجم/ مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱							
۲							
۳							
۴							
۵							

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.